

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnitvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

**Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek**

Ljubljana, petek 7. januarja 1938

Cena posamezni številki din 1'50

Ne cenimo svojih surovin

Zadnji vzrok vseh velikih mednarodnih konfliktov je boj za surovine. Kdo bo gospodar nafte, železa, kavlčka, bakra itd., to je zadnji vzrok vseh mednarodnih konfliktov v zadnjih desetletjih in s tem je dovolj jasno povedano, kako velikanski pomen imajo surovine za gospodarski napredek slehernega naroda. Moremo tudi reči, da se vsi narodi važnosti surovin zavedajo, le mi se njih važnosti ne zavedamo. Menda po onem starem pregovoru, da začne ceniti človek kakšno stvar šele takrat, kadar jo je že izgubil. Mi smo dejansko tudi res že na tem, da bomo izgubili svoje surovine, ker postajajo te iz dne v dan vedno bolj last tujcev in tujih družb. V tem je najbrže tudi vzrok, da se v zadnjem času vedno bolj oglašajo glasovi, ki zahtevajo, da posvetimo svojim surovinam vedno večjo pozornost. Med temi glasovi je pač najpomembnejše opozorilo, ki ga je napisal general Vojin Maksimović, inspektor državne obrambe, v listu »Ratnik«.

Ves njegov članek je en sam klic: Naše rudno bogastvo najprej za nas! Iz nobene prazne sentimentalnosti ni nastal ta klic, temveč na podlagi lastnega preudaraka moža, ki ve, kaj potrebuje državna obramba in ki ve, kakšne velike važnosti so surovine v primeru vojne. Na teh argumentih je tudi zgrajen cel članek.

V svojem članku naglašja general Maksimović, da bo prihodnja vojna totalitarna, da bo segala na vsa področja in da bo v njej padla odločilna vloga tehniki, ki pa potrebuje surovine. Mi imamo velika ležišča surovin ter bi mogli z ozirom na svoje rudno bogastvo mirno gledati v bodočnost. Toda naše rudno bogastvo mi racionalno ne izkoriščamo. Zlasti je velika naša napaka, da izvažamo v tujino rude, namesto da bi sami rude predelovali v kovine. Nato konstatira general Maksimović, da bi morala biti naša proizvodnja železa najmanj petkrat večja. Druga nužnost je, da začnemo sami proizvajati koks. Sedaj izdajamo za tuji koks po 80 milijonov din na leto. Nikakor se ne sme več dovoliti, da bi šla naša železna ruda nepredelana v svet.

Glede bakra je gen. Maksimović mnenja, da borska družba neusmiljeno izkorišča borske rudnike. Proizvodnja bakra v Boru je treba zmanjšati. More se sicer dogoditi, da bodo ti rudniki v par desetletjih izrpani. In kaj potem? Rešitev bi bila, če bi se borski rudniki nacionalizirali, ker samo tako se more preprečiti »Raubbau« v njih. General Maksimović razpravlja nato tudi o izkoriščanju vseh drugih rud ter navaja razne nedostatke našega izkoriščanja. Zlasti opozarja, da je kovina bodočnosti aluminij in da zato ne gre, da bi se smel izvažati boksit tudi za slepo ceno v tujino.

Nadalje opozarja na možnost, da sami pridobivamo nafto. Če tuje družbe ponujajo kapital za izkoriščanje naših ležišč nafte, če dobe potem oni koncesijo, je v tem dokaz, da morajo biti pri nas ležišča nafte. Sicer pa bi mogli pridobivati bencin iz skriljeveca, pa tudi na sintetični način iz nafte. Iz našega lignita bi poleg tega mogli poleg bencina pridobivati tudi toguol, ki je izhodna surovina za prirejanje razstreliva trotil.

Pa še na druge naše surovine opozarja gen. Maksimović, vedno pa s temeljno mislijo, da mora biti naše rudno bogastvo najprej za nas!

Zato tudi predlaga, da mora biti osnovno načelo za vse predpise naše rudarske zakonodaje določba čl. 106 ustave, da so vse rude v državi last države, ne pa onega, čigar je zemljišče. Država bi morala biti lastnica vsaj 51% vseh delnic in deležev vseh rudarskih in topilniških podjetij v državi, ki so važna za državno obrambo. Pravica proučevanja in preiskovanja ležišč se mora ločiti od pravice izkoriščanja teh ležišč, ker se s tem preprečuje, da bi se ležišča izkoriščala. Končno zahteva gen.

Maksimović, da se rudarske koncesije ne bi smele dajati na 50 let, temveč samo na 25—30 let.

Samo veseli nas, da je tudi v vojaške kroge prodrlo spoznanje, da sedanje gospodarjenje z našimi naravnimi zakladi ni pravilno. Če celo pa je čudno, kadar dajemo posebne privilegije tujim družbam zato, da kar neusmiljeno izkoriščajo naše rudnike, dočim uvajajo v svojih rudnikih doma najbolj varčno proizvodnjo. Mi vodimo svojo rudarsko politiko z vzorno lahkomišelnostjo, drugi pa s tem bolj tehtno proučeno razumnostjo. Seveda ostaja zato glavni dobiček drugim.

Če je najbolj prava pot, da država sama postane lastnik rudni-

kov, o tem zelo dvomimo, ker pač naš upravni aparat ni na tej višini, da bi znal res dobro gospodariti. Mnogo bolje bi bilo, če bi država pospeševala nastanek domačih rudarskih družb in za prva leta tem držbam tudi garantirala primerno obrestovanje. Da bi domačega kapitala za take družbe ne bilo dovolj, pač ni mogoče trditi z ozirom na milijarde, ki leže brezplodno v državnih denarnih zavodih.

Vsekakor pa je razveseljivo, da se začneja posvečati pravilna in zdrava pažnja našim rudnim bogastvom, in sicer še v času, ko ta vendar še niso popolnoma v tujih rokah. Je to res že izpametovanje v zadnjem hipu.

Mednarodna izmenjava pomočnikov

v svrhu strokovne in jezikovne izpopolnitve

Zveza trgovskih združenj v Ljubljani sporoča:

Na predsedstveni seji v Celju dne 19. novembra 1937 je bil sprejet predlog ljubljanskega združenja, da Zveza začne širšo akcijo za izmenjavo našega trgovskega naroščaja s trg. naroščajem iz Avstrije in Nemčije.

Na vlogo ljubljanskega združenja je Zbornica za TOI v Ljubljani stopila v stik z zbornicami v Gradcu, na Dunaju in Berlinu. Iz odgovorov, ki so jih poslale te ustanove izhaja, da je zamisel izmenjave trgovskega naroščaja posebno v Nemčiji že davno realizirana in da se vrši taka izmenjava med Nemčijo in velikim številom držav že več let zelo uspešno. V Berlinu je poseben odbor (Ausschuss für den Austausch junger Kaufleute), ki kot samostojna koncesionirana organizacija vodi brezplačno vse posredovalne posle v zvezi z izmenjavo trg. naroščaja.

Ta odbor iskreno pozdravlja pobudo našega trgovstva, da se tudi z našo državo začne ta splošno koristna akcija in nam je zato poslal prozpekte in smernice za organizacijo take izmenjave.

Zveza dostavlja te smernice in pogoje onim združenjem, ki imajo take člane, kateri bi bili pripravljeni poslati kakega svojega zastavljenca v Avstrijo ali Nemčijo ter sprejeti v zameno kakega inozemskega trg. pomočnika v zaposlitev za dobo izmenjave.

Ideja je zelo zdrava ter zlasti za naš trgovski naroščaj izredno važna in koristna, zato apeliramo na one gg. trgovce, ki imajo na tem interes in primerne pomočnike, ki po svoji sposobnosti zaslužijo, da se jim omogoči izpopolnitev v stroki in jeziku, da se temu našemu vabilu odzovejo ter čim prej javijo spodaj navedene podatke. Nemška organizacija za izmenjavo je namreč pripravljena takoj izposlovati zaposlitev našim pomočnikom, čim jim javimo pogoje in ostale okoliščine za isto številno zaposlitev njihovih interesentov pri nas.

Interesenti naj sporoče:

Ime, priimek, dan, mesec in leto rojstva, naslov in državljanstvo. Podatke o dosedanji izobrazbi, katere šole je dovršil pomočnik, koliko časa je bil zaposlen kot vajenec, koliko časa je že pomočnik, katere jezike obvlada (vsaj pri-

merno). Najestri je stroko, v kateri želi biti v inozemstvu zaposlen ter tvrdko (podjetje), pri kateri bi bil sprejet izmenjani inozemski partner in istočasno sporočiti stroko te tvrdke (podjetja) in njen približen obseg. Končno naj se navedejo pogoji, pod katerimi bi bil pri tukajšnjem podjetju sprejet pomočnik iz inozemstva. Izmenjalna doba naj bi znašala 6—12 mesecev.

Imetniki obratov, ki bi bili pripravljeni pripomoči pri izmenjavi pomožnega osebja, naj blagovolijo javiti:

Ime, priimek stroko ter točen naslov. Opisejo naj obseg obrata ter navedejo, kako strokovno in siceršnje znanje naj ima oseba, ki bi jo bili pripravljene sprejeti v zameno za našega nameščenca. Kdaj inozemec lahko nastopi in kako dolgo bi mogel biti v podjetju zaposlen. Kako plačo (mesečno, tedensko) bi prejemal inozemski nameščenec ter ali bi imel v hiši službojavca eventualno tudi vso oskrbo.

Te podatke prosimo, da nam združenja pošljejo v teku enega meseca, tako da bi se prva izmenjava mogla izvršiti že v teku aprila meseca 1938.

Smernice za izmenjavo posebno sposobnih mladih trgovcev

(trgovskih pomočnikov).

1. »Odbor za izmenjavo mladih trgovcev« je pooblaščen od državnega ministrstva za delo in deluje kot zasebna ustanova z vsemi gospodarskimi krogi, ki so udeleženi pri mednarodnem prometu z inozemstvom.

2. Spričo brezposelnosti, ki vlada skoro v vseh deželah sveta, je izmenjava najboljša metoda, da se nudi mladim trgovcem možnost izobraziti se v drugih državah.

3. Izmenjava ne obremenjuje nikjer delovnega trga in ni radi tega naložila pri zunanjih ministrstvih za delo na nikak odpor, tudi ne pri nemškem državnem ministrstvu za delo.

4. Število v poštev prihajajočih pomočnikov (mladih trgovcev) more biti v danih razmerah le omejeno; to tembolj, ker se mora za interesente izkazati še posebna usposobljenost.

5. Zahteva se prestana normalna učna doba, nadalje najmanj eno do dve leti pomočniške dobe in najboljša izpričevala. Prav tako se zahteva absolutna npravnostna nepoprečnost, uglajenost v občevarju in vsaj delno poznanje tujega jezika.

6. Takemu interesentu bo odbor skušal preskrbeti primerno mesto v inozemstvu na osnovi protizmenjave, v kolikor se izjavi primerna nemška tvrdka, da je pripravljena nastaviti inozemskega partnerja za dobo izmenjave (6 do 12 mesecev).

7. V interesu gospodarjev samih je, da omogočijo posebno sposobnim mladim sodelavcem izmenjavo, kar se izvrši najenostavneje s tem, da sami prevzamejo v zameno mladega inozemskega interesenta. V primeru da tvrdka, pri kateri je kompetent zaposlen, ni pripravljena ali da ne more prevzeti v zameno inozemca, mu lahko preskrbi zaposlitev pri kaki drugi tvrdki.

8. Prejemki izmenjanega pomočnika (mladega trgovca) v Jugoslaviji naj bi bili enaki prejemkom inozemca in obratno. V obeh primerih je pač gledati na to, da so prejemki zadostni. Potne in selitvene stroške nosi ali interesent sam ali tvrdka, pri kateri je došle delal. Če bi pri tem nastale težkoče, naj organizacija intervencira v korist nastavljenca.

Seja Osrednjega lesnega odseka pri Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani,

bo v sredo dne 12. januarja 1938. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani, Trgovski dom.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Delegiranje zastopnika v Strokovni odbor za lesne proizvode pri Zavodu za pospeševanje znanje trgovine.
3. Tekoče zadeve.
4. Slučajnosti.

Radi važnosti dnevnega reda naj se udeležijo seje vsi člani odseka.

V Ljubljani, dne 4. januarja 1938.

Predsednik: Tajnik:
Fran Škrbec s. r. Milko Gornik s. r.

Rudnike hočejo kupiti Nemci v Jugoslaviji

»Jugoslovanski Kurir« poroča, da je neka skupina nemških industrialcev zaprosila nemško vlado za dovoljenje, da sme izvoziti v Jugoslavijo za 50 milijonov mark deviz. Ta denar bi porabila skupina za nakup nekaterih industrijskih objektov v Jugoslaviji, predvsem pa za nakup neklih rudnikov. Trdi se, da je nemška vlada pripravljena dovoliti izvoz naprošenih deviz, toda pod pogojem, da se za isti znesek izvozijo v Jugoslavijo nemški stroji. Podoban primer je bil že lani, ko je dobila nemška tvrdka Tietz dovoljenje, da sme iznesti v Jugoslavijo za 13 milijonov mark deviz pod pogojem, da izvozijo za isti znesek v Jugoslavijo nemških strojev.

Dospelost davkov

Davčna uprava za mesto v Ljubljani objavlja, da dospe v smislu čl. 148. zak. o neposrednih davkih v I. četrtletju 1938 v plačilo:

A. dne 1. januarja 1938 I. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet, in vojnice;

B. dne 15. avgusta 1938 I. polletni obrok zemljarine.

Podrobnejša pojasnila so razvidna iz razglasov, nabitih na uradni deski davčne uprave v Ljubljani, Vodnikov trg 5 in mestnega načelstva v Ljubljani.

Desetletnica Slovenskega krožka na Dunaju

V nedeljo, dne 16. januarja proslavi Slovenski krožek na Dunaju v veliki dvorani češkega Narodnega doma, XV. okraj, Turnergasse 9, svojo 10letnico. Slovenski krožek si je pridobil za ohranitev slovenskega življa na Dunaju zelo velike zasluge, zlasti z vzdrževanjem slovenske šole ter s svojimi koncertnimi, družabnimi in kulturnimi prireditvami.

Ob svoji uspešni desetletnici se obrača Slovenski krožek na slovensko javnost s prošnjo, da mu ta z denarnimi prispevki omogoči še uspešnejše delo.

Apeliramo na vse gospodarske ljudi, da ne prezrejo te prošnje naše dunajske kolonije in da izrečejo ob 10letnici delavnemu društvu vsaj s skromnim prispevkom svoje priznanje.

Za zavedne Slovence je to samo po sebi razumljiva dolžnost.

V soboto ob pol devetih v Trgovskem domu v Ljubljani

Trgovski ples

Reklamacije vabil pri tvrdkah
Golob, Magdič in Sport-Kmet

† Jurij Krašovic

Dne 4. t. m. je umrl v Zalcu veletrgovec Jurij Krašovic v šestdesetletnem letu svoje starosti. Pokojnik, ki se je udejstvoval tudi v javnem življenju ter zavzemal mesto podpredsednika Savinjske posojilnice v Zalcu, občinskega odbornika trške občine žalske itd., je bil svetel vzor neumorne delavnosti in podjetnosti. Bil je pravi selfmademan, kakršnih najdemo le malo v naših poslovnih in pridobitnih krogih.

Rodil se je dne 24. aprila 1872 v prijaznih Braslovčah v Savinjski dolini kot sin kovača in posestnika. Po končani ljudski šoli je vstopil v uk kot trgovski vajenec pri uglednem žalskem trgovcu Jakobu Janiču, po dovršenju učni dobi pa je serviral kot trgovski sotrudnik pri večjih firmah v Ljubljani ter se končno osamosvojil kot trgovec na Jesenicah v času gradnje karavanškega predora. S pridnostjo in varčnostjo mu je uspelo pridobiti si toliko prihrankov, da je kupil leta 1906. od svojega bivšega šefa Jakoba Janiča v Zalcu staro in vpeljano trgovino z mešanim blagom, železnino, razstrelivi itd. Tako je nadaljeval svojo trgovsko kariero v hiši, kjer je prejel nekoč svoje prve nauke kot trgovski vajenec. Z neverjetno energijo, žilavostjo in spretnostjo je vodil svoje trgovske posle ter tekom let dvignil svojo trgovino na zavidanja vredno višino.

Za življenjsko družico si je izbral svojo braslovško rojakinjo iz ugledne in narodne rodbine Plaskanove, ki mu je bila ves čas njegovega plodonosnega življenja zvesta in krepka opora. V srečnem zakonu se mu je rodilo pet otrok, od katerih živita dva sinova Branko in Milan ter hčerka Nada. Svoje otroke je vzgojil v odlično narodnem duhu.

Pred dvema letoma je zgradil v Braslovčah, na mestu, kjer je stala prej rojstna hiša njegove soproge Marice, moderno, komfortno urejeno trgovsko hišo, ki jo je posetil še na dan svoje smrti. Tam mu je postalo nenadoma slabo in se je zgrudil nezavesten. Prepeljali so ga takoj z avtomobilom v Zalec, kjer se je pred večerom še enkrat zavedel, nato pa za vedno zatisnil svoje oči ob 20.30 uri po kratkem trpljenju.

S pokojnikom lega v grob markantna trgovska osebnost, kakršnih je le malo v našem podežlju, mož, ki mu je bilo vse njegovo življenje en sam delovni dan, posvečen trgovini in svoji ljubljani rodbini.

Pogreb uglednega pokojnika je bil dne 6. t. m. ob 16. uri na pokopališču pri Sv. Kancijanu v Zalcu ob veliki udeležbi ljudi.

Ohranimo nepozabnega pokojnika v trajnem in častnem spominu, žalujočim ostalim pa naše iskreno sožalje!

Italijansko gospodarstvo koncem leta 1937.

Italijanska trgovinska bilanca je bila v prvih 11 mesecih l. 1937. pasivna za 5241 milijonov lir, v istem času l. 1936. je znašala pasivnost samo 1962 milijonov lir. Upoštevati pa je treba, da je bil dohodek Italije lani od tujkega prometa zelo velik, dočim je bil l. 1936. zaradi etiopske vojne minimalen. S tem je pasivnost trgovinske bilance zelo izravnana.

Zelo se je povečala trgovina Italije s kolonijami. Tako je izvozila Italija v Etiopijo blaga za 2303 milijonov lir, uvozila pa samo za 340 milijonov. Tu je torej aktivna, seveda pa je treba pri tem upoštevati to, da je šel velik del tega izvoza na račun investicij, ki jih bo morala plačati Italija sama.

Indeks industrijske proizvodnje je znašal v Italiji (1923=100%), v oktobru 117 proti 102, 111, 95, 83 in 77,5% v zadnjih petih letih. Proizvodnja valjarn se je povečala v prvih desetih mesecih od 1,4 v l. 1936. na 1,5 milijona ton v letu 1937., proizvodnja surovega železa pa v istem času od 700.000 na 722.000 ton.

Cene so se kljub devalvaciji lire zaradi stroge kontrole cen primeroma le malo dvignile. Indeks cen v trgovini na debelo se je od oktobra do novembra dvignil samo za 2,1 na 95,1 (1928=100%)

odstotka. V novembru 1936 je znašal 77,8 in se je torej v celoti dvignil za 22 točk. Indeks cen za živila pa se je dvignil od 85,5 v novembru 1936 na 96,9 v novembru 1937. V vsem letu pa je narastel za 13,3%.

Pozor, izvozniki deželnih pridelkov

Nedopustne manipulacije neke strasburške tvrdke

V živem spominu je še, kako mnogo denarja so izgubili naši gozdni posestniki, ker so se lotili lesne trgovine in prodajali v Italijo les tvrdkam, ki so obstojale le na papirju in katerih edino premoženje je bila dostikrat le štampiljka, s katero so lovili kaline v Sloveniji. Te težke izgube so izpametovale ljudi in danes vsaj v lesni trgovini ljudje ne prodajajo več na slepo, temveč le firmam, ki jih poznajo.

Enako nevarna je tudi trgovina z deželnimi pridelki. Tudi tu so že naši ljudje mnogo izgubili, ker so postali plen tvrdk, ki so znale z različnimi manipulacijami doseči, da so kupili dobro blago naših ljudi za slepo ceno. Mnogo teh izgub bi se preprečilo, če bi bili naši ljudje vedno tako solidarni, da bi tudi drugim povedali svoje izkušnje ali če bi imeli osrednjo izvozno organizacijo, ki bi pravočasno informirala naše izvoznike o nesolidnih tujih firmah. Ker pa takšne organizacije nimamo in ker naši ljudje niso še tako solidarni, zato se še vedno dogaja, da doživljajo naši ljudje pri izvozu gob in deželnih pridelkov velikanske izgube, namesto da bi kaj zaslužili. Tuja nesolidna tvrdka pa žanje uspeh njih dela.

V potrditev resničnosti prednjih vrst objavljamo dopis, ki smo ga prejeli od prijatelja, ki se je mudil v decembru v Strasbourgu. Piše nam:

Mlad slovenski podeželski trgovec z deželnimi pridelki je prodal v Strasbourgu okrog 1000 kg suhih gob za 37.000 din. Firma, na katero je bilo blago naslovljeno, je na trgu v Strasbourgu jako znana kot nesolidna. Zlasti je znano, da je njena posebnost naročati blago, ga pod to ali ono pretvezo protestirati, zavleči carinske operacije tako dolgo, da more govoriti o neki škodi, čeprav le imaginerni, nakar si pusti v povračilo te škode izstaviti zaporo na blago, da ne more nihče drug do blaga. Ko se pa blago že malo poleži, izpostuje firma prisilno ali pa carinsko dražbo ter na ta način pride do blaga visoke vrednosti za par tisoč frankov.

Ta firma ima še to posebnost, da posluje naenkrat pod tremi imeni. Ena tvrdka kupuje, njen kapital znaša 25.000 fr., druga prodaja, tudi njen kapital znaša 25.000 frankov, tretja firma pa se glasi na ime lastnika. Ta kupuje in prodaja, kadar se je bati, da bo stvar šla krivo. Da bo stvar izgledala lepše, posluje ena na stanovanju lastnika, druga v prostorih skladišča, a tretja nima stalnega naslova. Vse tri firme, katerih je lastnik vedno ena in ista oseba, iz Nemčije izgnan poljski žid, so

kekor vse kaže in kakor pravijo izjave uglednih Strasburžanov, ustanovljene samo za fiktivno poslovanje, ki spekulira na nerealnosti in trike.

Videl sem izjave in dokumente, ki so pričali, koliko in kateri naši trgovci so že nasedli tej dični družbi, ki gotovo Francozom in Nemcem v Alzaciji ne dela časti. Da je pa stanje tako in da propade toliko našega denarja v tujini, so krivi tudi naši izvozniki sami. Vse take sleparske primere bi morali prijaviti in objaviti, da bi vsaj drugi ne nasedli! A zdí se, da raje molče in si mislijo, naj še drugi malo »gor plačajo«. In tako so nasedli naši stari in ugledni trgovci, pa tudi začetniki, ki mislijo, da so vsi tako pošteni kakor oni. Kako malo previdni so naši ljudje, se vidi iz tega, da je ena naša firma trikrat nasedla in samo enkrat je še imela čas blago rešiti in prodati drugam. Dvakrat pa je bilo blago, ki jo je veljalo vsakokrat okrog 30.000 din, prodano za bagatelno ceno.

Po izjavah ljudi v Strasbourgu so naši ljudje krivi tudi zato, ker ne iščejo informacij, preden odpošljejo blago, temveč se zanesejo na izjave tega ali onega znanca ali pa celo na reference, katere navede dotični trgovec sam. Zgodilo se je celo, da so ljudje iskali

Podatki o izvoženem mehkem lesu v letu 1937.

Osredni lesni odsek pri Zvezi trg. združenj naproša vse izvoznike mehkega rezanega lesa, da mu nemudoma javijo količine mehkega rezanega lesa, ki še niso bile dobavljene na račun sklepov in prodaj v letu 1937. ter stanje dne 1. januarja 1938. Ti podatki so nujno potrebni Stalni delegaciji za lesno gospodarstvo za sejo ETEC-ja v Varšavi, ki bo v kratkem. Na ta način bo mogoče izračunati ali se je izvozna kvota popolnoma izkoristila ter v primeru, da se ni izkoristila, zahtevati event. prenos na tekoče leto.

Konkurzi - poravnave

Razglašeni so konkurzi o premoženjih:

zapuščine po pok. Ivani Kovičevi, sodarjevi ženi v Tacnu; konkurzni sodnik Orožen, upravnik mase odvetnik dr. Kanušič; oglašitveni rok do 31. januarja, ugotovitveni narok dne 7. februarja pri sodišču v Ljubljani ob 9.;

Franca Okorna, posestnika, kovača in osebno jamčevega družbenika tt. »Liva«, kovinske ind. kom. družbe v St. Vidu nad Ljubljano; konkurzni sodnik dr. Sašelj, uprav-

reference pri eni izmed njegovih firm.

Opominjam vse naše izvoznike gob, zdravilnih zelišč ter drugih deželnih pridelkov, naj bodo sila previdni ne samo pri prodaji na trg Strasbourg, nego tudi pozneje, ko je blago že enkrat tam. Kajti firma velikokrat daje dispozicije tako, da človek ne more uganiti, kaj hoče. Velikokrat disponira blago, da zamegli vso stvar na špediterja v Kehl samo z namenom, da otežkoči sporazum oziroma pravočasno predisponiranje blaga.

Kakor sem videl, dobavljajo blago razni naši trgovci in baš te dni je neka pošiljka bila deležna usode, ki ji je bila namenjena že od samega začetka. Pri sodišču v Strasbourgu leži proti navedeni firmi oziroma je v teku več tožb, med temi tožbe z Dunaja, iz Jugoslavije, s Poljske in iz Romunije. Tem se je pridružila še moja kazenska ovadba proti temu izgnanemu židu ter ovadba radi izstavitve čeka brez kritja.

Čudim se samo temu, kako more taka firma sploh obstajati in poslovati že nekaj let. Francoski zakonci so vendar strogi in francoski narod da nekaj na svojo čast. Pa pride tak izgnanec, se pusti naturalizirati in kot tak onečašča in vzbuja nezaupanje povsod.

nik mase odvetnik dr. Brence; oglašitveni rok do 31. januarja; ugotovitveni narok dne 7. februarja ob 9. pri sodišču v Ljubljani; tvrdke »Liva«, kovinsko industr. komanditne družbe F. Okorn v St. Vidu nad Ljubljano; konkurzni sodnik dr. Sašelj, upravnik konk. mase odvetnik dr. Brence; oglašitveni rok do 31. januarja, ugotovitveni narok dne 7. februarja ob 9. V poravnalni stvari Strojne tovarne in livarne v Ljubljani se preloži poravnalni narok na dan 22. januarja ob 9.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Leopoldine Repšetove, lastnice neprotokolirane tvrdke Ignacij Repše, mizarstvo in trgovina s pohištvo v Ljubljani. Poravnalni sodnik Baričević, poravnalni upravnik odvetnik dr. Ivan Vrtačnik. Narok za sklepanje poravnave dne 26. januarja ob pol 9., rok za oglasitev do 22. januarja.

Petria se prisilna poravnava, ki jo je sklenil trgovec Edvard Povalej v Mariboru, reg. pod firmo »Eksploziva Edvard Povalej«, s svojimi upniki.

Risarski tečaj za notranjo arhitekturo

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v Ljubljani risarski tečaj za notranjo arhitekturo. Tečaj bo trajal do poletja ter bo ob sobotah zvečer in v nedeljah dopoldne. Sprejemajo se v tečaj samo mizarški mojstri in taki pomočniki, ki že obvladajo strokovno risanje ali so dovršili mizarstvo delovodsko šolo v Ljubljani. Prijave za tečaj z natančnim naslovom je treba poslati najkasneje do 10. januarja t. l. na Zavod PO Zbornice TOI v Ljubljani. Sprejeti udeleženci bodo obveščeni pismeno o dnevu pričetka tečaja.

Politične vesti

Bolgarski uradni list je objavil razpis volitev, ki bodo marca meseca. Za moške velja volilna dolžnost, ne pa tudi za ženske. Ministri, državni in samoupravni uradniki ter državni dobavitelji ne smejo kandidirati. Pač pa smejo kandidirati vsi, ki so bili obsojeni, ker so še nadalje ostali organizirani pristaši razpuščenih strank. Voditelji bivših političnih strank se prizadevajo, da bi se ustanovil blok bivših strank, ki bi šel enotno na volitve.

Titulescu je vstopil v romunsko kmečko stranko. Tudi nekateri drugi romunski politiki so vstopili v kmečko stranko. Izvršilni odbor kmečke stranke je izrekel predsedniku Maniu svoje popolno zaupanje.

Prijateljski pakt bo po poročilih romunskih listov v kratkem sklenjen med Romunijo in Italijo.

V nedeljo se sestanejo v Budimpešti zunanji ministri Italije, Avstrije in Madžarske, da se pogovore o aktualnih vprašanjih srednje Evrope. Po sestanku zastopnikov držav rimskega bloka bo priredil državni upravitelj Horthy za vse udeležence velik lov.

Avstrijski kancelar dr. Sušnik je izjavil dopisniku nekega angleškega lista, da se motijo vsi, ki gledajo črno na Avstrijo in ki mislijo, da bo kar v kratkem postala plen nacistične Nemčije. Avstrija hoče živeti svoje lastno življenje in ga tudi more živeti. Napačne so tudi trditve, da je Avstrija danes samo privesek Italije, ker vodi Avstrija samostojno politiko. Dr. Sušnik je nadalje izjavil, da je sam sicer odločen monarhist, da pa vprašanje povratka Habsburžanov danes ni aktualno. Gospodarski odnosi v Podonavju so se zboljšali ter je prepričan, da bo gospodarsko sodelovanje podonavskih držav, ki dobiva že konkretne oblike, pospešilo tudi njih politično zблиžanje.

Italijanski listi so zelo nezadovoljni z Rooseveltovo novoletno poslanico, ki jo imenujejo za prazno iluzijo, ker se države, ki so se demokracije opustile, ne bodo nikdar več vrnile pod oblast demokracije. Še bolj nezadovoljni so z Rooseveltovim govorom nemški listi. V celoti pa nemški listi Rooseveltovega govora sploh niso mogli objaviti, ker je to cenzura prepovedala.

Novi angleški vojni proračun bo spet povisan ter bo znašal 350 milijonov funtov, kar pomeni rekordno višino. V primeri s sedanjim znaša zvišanje 80 milijonov funtov. Za vojno mornarico je določenih 125 milijonov, 123 za letalstvo in 102 milijona za vojsko.

Poljski vladni list »Gazeta Poljska« naznaka v uvodniku, da so brez podlage vse vesti, kakor da bi hotela Poljska uvesti totalitarni režim ali ukiniti ustavo, ki je v svojem jedru demokratična.

Teruel je ves razdejan, a še vedno ni zavzel od čet generala Franca, temveč se kljub silnemu mrazu vodijo sredi mesta ogorčene bitke med republikanci in frankisti. General de Llano je v svojem radijskem poročilu dejal, da se bo usoda Teruela in drugih mest odločila na drugih bojiščih. Ta bodo očivila, kakor hitro se bo vome zboljšalo in potem bodo Frankove čete hitro in definitivno obračunale z nasprotnikom. Nemo propheta in patria!

Japonski notranji minister admiral Suegava je objavil v novoletni številki lista »Suokoron« izjavo, v kateri čisto odkrito pravi, da gre na Daljnem vzhodu za boj med belo in rumeno raso. V izjavi tudi čisto odkrito grozi Angliji, da bo prišlo do vojne med Japonsko in Anglijo, če bi Anglija še nadalje podpirala Kitajsko. Prepričan je, da v primeru vojne konflikta Amerika ne bo podpirala Anglije. Rusija pa naj se namesto na Daljni vzhod raje obrne na Tibet in Indijo. Izjava japonskega notranjega ministra, ki se označuje kot bodoči japonski ministrski predsednik, je napravila v vseh prestolnicah velisel zelo močan vtis. Ameriška vlada bo zahtevala, kakor se poroča, nekatera pojasnila k izjavi notranjega ministra.

Na konferenci prvih japonskih vladnih mož, t. j. predsednika vlade, zunanjega, vojnega in mornariškega ministra, je bilo sklenjeno, da bo Japonska nadaljevala brezobzirno vojne operacije, dokler Kitajska ne prizna svojih napak. Sicer pa da je Japonska za mir!

V egiptskem parlamentu je bivši ministrski predsednik Nahas paša prepredil, da bi se prečital ukaz o razpustu parlamenta. Vaidisti so izključili iz svoje stranke predsednika egiptskega parlamenta, ker se je pridružil novi vladi. Tako senat ko parlament sta izrekla novi egiptski vladi svoje nezaupnico.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

R. Z. Z. NEOM. Z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, v lastni palači
obrestuie hranilne
vloge naiugodneie

Novo vloge vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%, proti odgovodi po 5%

Denarstvo

Narodna banka v letu 1937.

S podanim izkazom stanja Narodne banke z dne 31. dec. 1937 je omogočen celoten pregled o delovanju Narodne banke v celotnem letu. V naslednjem par primerjav o postavkah banke, kakor jih navajajo njeni redni tedenski izkazi. (Vse številke v milijonih din.)

Kovinska podloga je v l. 1937 narasla za 83 na 1.709,1. Zlato v blagajnah se je povečalo za 113,2 na 1.701,5, dočim se je zlato v tujini zmanjšalo za 30,2 na 7,4.

Devize izven podloge so se zmanjšale za 112,3 na 439,9. Najvišje stanje so dosegle devize izven podloge koncem junija, ko so znašale že 880,3.

Posojila so skupno padla za 12,75 na 1.704,6. More se reči, da padajo posojila pri Narodni banki od l. 1932, stalno. Takrat so znašala še skoraj 2 in pol milijardi. Ni ravno razveseljivo, da je baš v dobi krize Narodna banka tako malo pomagala gospodarstvu s posojili.

Menična posojila so se znižala za 26,7 na 1.431,8, lombardna pa so se povečala za 13,9 na 272,7.

Vrednostni papirji so se povečali za 84,4 na 201,2. Vrednostni papirji so v stalnem dvigu ter so znašali leta 1932, le 15,4. Vrednost rezervnega fonda so se povečale za 29,18 na 166,8, vrednosti drugih fondov pa za 1,29 na 29,56.

Prejšnji predjemi države so se znižali za 9,49 na 1.638,35, začasniki pa so znašali nespremenjeno 600 milijonov din.

Nepremičnine so se povečale za 4,95 na 160,07, zlasti zaradi zgraditve zavoda za izdelavo novčanice. Najbolj so se povečala razna aktiva, in sicer za 1.211,3 na 2.030,6. Podrobnih navedb, kaj vse šteje Narodna banka pod raznimi aktivami, še vedno ni.

Delniška glavnica je ostala nezmenjena in se navaja v višini 180 milijonov din.

Rezervni fond se je povečal za 45,8 na 199,3, drugi fond pa za 4,08 na 33,9.

Otok bankovec se je dvignil v l. 1937, za 425,5 na 5.834,07. Dvig je deloma v zvezi z zvišanjem raznih aktiv in pa vrednostnih papirjev.

Se mnogo bolj pa so se dvignile obveze na pokaz, in sicer za 829,3 na 2.458,5. Depoziti po tekočih računih so narasli za 739,4 na 1.390,5, razni računi pa za 110,3 na 1.028,9.

Obveze na pokaz so v stalnem in ugodnem dvigu ter so znašale skupno koncem leta:

1932	697,8
1933	1.031,0
1934	865,8
1935	1.213,0
1936	1.385,6
1937	2.458,5

Obveze z rokom so ostale s 50 milijoni nespremenjene. Nespremenjena je ostala tudi obrestna mera.

Sprememba deviznega pravilnika

Poročali smo že, da morajo izvozniki od 1. januarja naprej ponuditi Narodni banki v odkup le 25% in ne več 33% svojih deviz. Dostavili smo tudi k tej vesti, da pričakujemo, da bo tudi sedanjih odstotek deviz, ki jih morajo odstopiti izvozniki, znižan, ker postopoma se vedno preveliko obremenitev našega izvoza.

Spremenjen pa je tudi čl. 14. deviznega pravilnika in ni treba sedaj več ponuditi Narodni banki šalterskih deviz v odkup, razen če gre za devize, ki prihajajo iz tujine z namenom, da se spremene v svobodne dinarske terjatve. S tem je zopet vpostavljen stanje, ki je bilo v veljavi l. 1936.

Vloge pri Mestni hranilnici ljubljanski so v zadnjem četrtletju narasle za 111 na 923 milijona din, in sicer je znašal prirastek novih vlog v oktobru 32, v novembru 26 in v decembru 52 milijona din.

Mestna hranilnica v Brežicah bo začela s 1. februarjem izplačevati vse stare vloge do 10.000 din. Hranilniška uprava je nadalje sklenila, da bo izplačala obresti za pol drugo leto za vse vloge od 10.000 do 30.000 din, vsem ostalim vlagateljem pa obresti na eno leto. Nove vloge so pri Mestni hranilnici v Brežicah že dosegle 2 milijona din.

Zanatska banka bo odpovedala vse kredite pooblaščenim inženirjem, ker niso več včlanjeni v obr-

niških zbornicah, temveč samo v inženirskih zbornicah.

Hranilne vloge v praško Pošno hranilnico so lani narasle za 168 na 550 milijonov Kč, pri čemer pa kapitalizirane obresti niso upošte-vane.

Novi romunski finančni minister je izjavil, da je vlada trdno odločena, da brani romunski lej. Da se urede zunanji dolgovi Romunije, se bodo v kratkem začela pogajanja s tujimi upniki.

Predsednik Roosevelt je znižal ceno srebra od 75 57 na 64 04 centov za unčo.

Norveška državna banka je znižala obrestno mero od 4 na 3 5/8%. Dosedanja obrestna mera je bila v veljavi od 7. decembra 1936. Kdaj pa bo naša Narodna banka znižala obrestno mero?

Naše gospodarstvo v novembru

Narodna banka je izdala svoje poročilo o stanju našega gospodarstva v novembru.

Državni dohodki:

Podatke za državne dohodke sicer še ne navaja, a so bili med tem že objavljeni in jih je tudi že »Trg. list« objavil v prejšnji številki. V novembru so znašali državni dohodki 1.124,6, za 215 milijonov več ko po proračunu, državni izdatki pa so znašali le 965,8 milijonov din, da so za 158,8 milijona din manjši od dohodkov.

Večje dohodke so dali skoraj vsi posredni in neposredni davki. Od drž. podjetij so najbolj povečale svoje dohodke železnice, jasen dokaz, da je zvišanje železniških tarif nepotrebno.

Borze:

Promet na efektivnih borzah je znašal 17 milijonov, za 10 manj ko v novembru 1936 in za 3 milijone manj ko v oktobru 1937.

Promet v devizah in valutah pa se je dvignil od 262 milijonov v nov. 1936 na 333 v oktobru 1937 in na 341 milijonov din v novembru 1937.

Tečaj delnic se znatno narasli. Tako vojne škode od 377,68 v novembru 1936 na 419,05 v novembru 1937. Celotni indeks delnic se je dvignil od 72,1 v novembru 1936 na 79,3 v novembru 1937.

Indeks cen

Indeks za cene na debelo, pri čemer je upoštevano 55 proizvodov, se je gibal takole:

	nov.	okt.	nov.
1926 = 100%	1936	1937	1937
rastlinski	65'7	85'3	84'6
živalski	65'4	67'0	67'1
mineralni	81'0	89'0	87'2

Slabši razvoj na trgu surovin

Cene kovinam padajo

Poročila prvega tedna v letu se v primeri z negotovim položajem surovin v minulem letu drže še bolj rezervirano. Glavni vzrok za mrtvilo na svetovnih trgih surovin sta še nadalje znižanje porabe v USA, kjer se je še poostiril boj zasebnega gospodarstva z Rooseveltovo vlado, in v precejšnji meri zadnji padec vrednot na newyorški borzi.

V Združenih državah se presojajo obljube novega dviga zelo pesimistično. Se vedno ni rešeno nasprotje med produkcijo in konsumom, na katerem eksperimentira vlada že nekaj let, in sicer izmenoma z omejitvami in z umetnim pospeševanjem. Dvig cen za surovine ne uspe zaradi avtarkičnih težej Nemčije, Rusije, Italije in Japonske. Na to vpliva seveda tudi napredek v pridobivanju sintetičnih surovin. Indeks glavnih predmetov se je razen za žito in za kolonialno blago spet znatno znižal.

4. I. 28. XII. 8. I. 1937	1938
Kovine	144'5 113'8 113'1
Zito	160'7 126'9 128'1

industrijski	72'1	82'0	81'7
celotni			
indeks	69'8	80'0	79'5

Denarni trg

Tečaj dinarja v Curihu je že več ko leto dni neizpremenjeno 10'-. Tečaj angl. funta je tudi stabilen in znaša 238'— din. Obrestna mera se enako ni spremenila.

Skupne vloge v vseh bankah in hranilnicah so se povečale od 10.644 milijonov v nov. 1936 na 11.807 v nov. 1937. Od oktobra 1937 so narasle za 52 milijonov.

V glavnem so narasle v državnih denarnih zavodih, in sicer pri Poštni hranilnici in Drž. hip. banki od 2113 milijonov v nov. 1936 na 2512 v oktobru 1937 in na 2533 v novembru 1937.

Vloge pri 20 največjih bankah so narasle le od 3028 v nov. 1936 na 3248 v nov. 1937.

Gotovina v 20 bankah se je povečala od 293 v nov. 1936 na 350 v nov. 1937, a se je zmanjšala za 16 milijonov v primeri z gotovino v oktobru 1937.

Posojila v 20 bankah so se znatno dvignila od 4136 v nov. 1936 na 4150 v nov. 1937.

Rudarska proizvodnja

Indeks rudarske proizvodnje je rasel takole:

	nov.	okt.	nov.
	1936	1937	1937
rudarska			
proizvodnja	131'7	139'7	140'4
topilniška	146'9	158'1	147'8

Za promet še ni podatkov za november. Prav tako tudi še ni objavil SUZOR svoje statistike o zaposlenju delavstva. O uspehih naše zunanje trgovine v novembru pa smo že obširno poročali.

Tudi kritične stranke

so zadovoljne s Kneippovo sladno kavo. Vsaka prodaja Kneippove sladne kave prinaša siguren denar, ker je to blago, katero odgovarja okusu kupca.

dijski bombaž. Lanska svetovna letina bombaža se ceni na 37'96, nova se ocenja na 30'7 bal. To je 2 milijona več ko po starih cenitvah. Povečala se je obdelovana ploskev. Ni pa gotovo, ali poraba res doseže 12'5 mil. bal, kakor jo cenj newyorška borza. Padla je predvsem poraba v USA, Angliji in Franciji. Negotova pa je Japonska.

Trden je položaj volne, ker ga pospešuje konjunktura odjemnih dežel, zlasti pa sporazum Japonske in Avstralije. Samo zaradi japonskih nakupov v Avstraliji so cene zrasle za 15—20%. Potem je cena občutno padla in obstala za nekaj vrst volne celo na 30% pod lansko ceno.

Prcračun Beograda

Novi proračun beogradske občine predvideva 836,8 milijona din izdatkov in prav toliko dohodkov. Osebnih izdatki so povečani za 5,9 na 99,3 milijona, redni materialni izdatki pa za 5,1 na 219,5 milijona dinarjev. Izredni izdatki so proračunani na 17,9, šolski pa na 72 milijonov din.

Značilna je skrb občine za dvig tujskega prometa ter se poveša fond za tujski promet od 30.000 na 1.200.000 din.

Več ko polovico vseh izdatkov občine krijejo dohodki mestnih podjetij, tako bosta dala tramvaj in elektrarna 150, vodovod 23 in klavnica 12 milijonov din. Občina bo pobirala 20%no občinsko doka, ki bo dala 14,6 milijona din. Dohodek od trošarin je proračunan na 88, taks pa na 21,9 milijona dinarjev.

Finančni položaj Beograda se je zelo zboljšal. Dne 1. januarja 1935 je imela beogradska občina še 895 milijonov din dolga, 1. januarja 1938 pa samo še 580 milijonov din.

Franciščanska ulica 3

Zunanja trgovina

Češkoslovaška vlada je podaljšala veljavnost uredbe, da se uvede za sladkorne tovarne numerus clausus. Nadalje je sklenila vlada, da se uvede numerus clausus tudi za konfekcijske tovarne.

Zastopnik nemške tvrdke »Berg-manna« je kupil v Kavali 600.000 kg grškega tobaka. Zastopnik druge nemške tvrdke pa je kupil 1,2 milijona kg grškega tobaka.

Romunija je podaljšala prepoved izvoza koroze. V trgovskih krogih pa so s to prepovedjo nezadovoljni, ker ima Romunija na vsak način 20.000 vagonov koroze več, kakor jo potrebuje. Vsaj ta koroza bi se morala po mnenju trgovskih krogov na vsak način izvoziti.

Vinske zaloge Francije znašajo iz letošnje trgatve 66,8 milijona hl, od lani pa je ostalo v zalogah še 10,4 milijona hl, da ima Francija skupno 77,2 milijona hl vina na zalogi.

Proizvodnja sintetičnega kavčuka v Nemčiji znaša sedaj 200 ton mesečno. Proizvodnjo nameravajo v l. 1938 povečati na 2000 ton mesečno, pa čeprav velja sintetični kavčuk trikrat toliko ko naravni.

Anglija je na pobudo vojne ministra izrekla opcijo na vso kanadsko žetev pšenice, da bi bila Anglija preskrbljena za vsak primer. Če bi Anglija v resnici pre-

Rastlinska olja (lan, soja, kopro) so zaključila negotovo. Prav tako so padle cene za surovo maslo, boljše pa so za mast.

Kolonialno blago je trdno. Po sporazumu med Brazilijo in Kolumbijo se je utrdila brazilska kava, morali bodo pa še nadalje nekaj tega blaga uničevati kot dostej. V 11 lanskih mesecih je bilo tako uničenih 15'5 milijona vreč — rekord!

Čaj se bo bržkone še precej podražil, enako tudi kakao. Sladkor je nestalen.

Najbolj je padla cena kavčuka, ki ne krije niti pridelovalnih stroškov. Pripravlja se sicer nov sporazum, a so zaloge še preveč velike za ustalitev na trgu.

vzela vso pšenico, bi bila za to potrebna vsota 100 milijonov funtov.

Svetovna proizvodnja avtomobilov je znašala v l. 1936, 5.810.000, v l. 1937, pa 6.650.000 voz in se je torej zvišala za 15%. Proizvodnja letal pa je celo narasla od 51.000 na 85.000 in se je torej zvišala za 67%.

Francosko-ruska provizorična trgovinska pogodba je bila podaljšana zopet za eno leto.

Francija je Angliji podvojila uvozni kontingent za umetno svilo. Japonske tvornice za volneno blago so sklenile, da bodo letos znižale svojo proizvodnjo za 80%, da bo dovolj deviz za vojsko.

A. Šarabon LJUBLJANA

Uvoz kolonialne robe

Veletrgovina s špicerijo

Velepražarna za kavo

Mlini za dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brojavni naslov: ŠARABON LJUBLJANA

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

Tretji zvezek Wellsove »Svetovne zgodovine« izšel

Za božične praznike je izšel III. zvezek Wellsove »Svetovne zgodovine«, ki jo je izdala založba Modra ptica. Za danes samo opazujemo vse naše bralce na to knjigo, ki si jo bo pač gotovo nabavil vsak, ki ljubi dobro knjigo. Obširneje bomo poročali o knjigi v eni prihodnjih številkih.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snabi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlostika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna J. S. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 23-72.

Velesjem v Plovdivu

V Plovdivu (Bolgarija) bo VI. vzorčni velesjem od 25. aprila do 8. maja 1938.

SLOVENIA - TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19, carinska pisarna
24-19 po uradnih urah

OCARINJENJE

uvoznega in tovrnega blaga, po svojem car. posr. I. Kladnika, višjem car. insp. v p. — revizija deklaracij — car. reklamacije — rekurzi — carinsko-tarifne informacije itd.

Doma in po svetu

Na seji vodstva bivše HSS je bilo sklenjeno, da se bo stranka v savski in primorski banovini udeležila senatnih volitev, ker ima večino županov v teh banovinah in bodo zato njeni kandidati tudi najbrže izvoljeni. Kot kandidate bo postavila predvsem one člane vodstva stranke, ki pri zadnjih parlamentarnih volitvah niso mogli kandidirati, kakor inž. Košutič, dr. Pernar in prof. Jelašič. Srbijska združena opozicija pa se senatnih volitev ne bo udeležila.

V Pragi je umrl bivši dolgoletni župan Prage dr. Baxa v starosti 75 let. Dr. Baxa je šele lani stopil v pokoj. Že zgodaj se je posvetil političnemu življenju ter je bil že l. 1895. izvoljen v deželni zbor, nato pa še v državni zbor. Po preobratu je bil izvoljen za praškega

župana ter ostal na tem mestu do lani, ko je stopil v pokoj. Dr. Baxa je bil zanesljiv in zvest prijatelj Slovencev ter je našim dijakom v Pragi vedno rad pomagal. Večna slava spominu velikega Slovana in narodnega delavca dr. Baxe!

Novo imenovani ban drinske banovine dr. Dušan Davidović je nenadoma umrl. Pokojnik je bil preje direktor sarajevske mestne hranilnice ter se živo udeleževal v gospodarskem življenju Bosne in Hercegovine.

Prometno ministrstvo je naročilo na Madžarskem 75 posebnih vagonov za prevoz kvalitetnega sadja, oglja in bencina. Naročila so oddana proti kompenzaciji, da bo z njimi pomagano tudi našemu izvozu.

V Novem Sadu se bo z novim letom pocenil električni tok, ter bodo imeli v Novem Sadu električni tok ceneje kakor ga pa imamo mi v Ljubljani. Tako bo veljal tok za razsvetljavo v zasebnih stanovanjih samo 45 din, dočim bo veljal za urade 55 din.

Cestni odbor za oba mariborska okraja ima 2,6 milijona din primanjkljaja, ki ga bo kril z 18% doklado na neposredne državne davke.

Cetniško združenje v Splitu je razpustila banska uprava primorske banovine, ker da je prekoračilo svoj delokrog.

Ves ladijski promet po Donavi je v Jugoslaviji zaradi velikih ledenih plošč ustavljen.

Virovitica je ostala brez električne razsvetljave, ker je elektrarna ustavila tok občini zaradi dolgov, ki jih občina kljub vsem opominom še ni plačala.

V poplavljenih krajih. Srema, Bosne in Slavonije grozi lakota ter nevarnost raznih epidemij, ker ljudje ne morejo priti do zdrave pitne vode.

Upravni odbor družbe Putnik je sklenil, da kupi v Beogradu hišo, kjer bo imela družba svoje uradne prostore.

Lutz-peči, Ljubljana VII. — Šiška, tel. 32-52.

Zima pritiska vedno bolj. V Italiji je padla temperatura že v nekaterih krajih na -20. Tudi iz vse severne in vzhodne Evrope prihajajo vesti o silnem mrazu, ki je v mnogih krajih tudi že znova zahteval smrtno žrtve.

Angliški kralj bo letošnje poletje obiskal Pariz.

Velikansko letalsko oporišče namerava Vel. Britanija zgraditi ob Sueškem prekopu. To bo največje letalsko oporišče na vsem bližnjem vzhodu.

Od 1500 Romunov, ki so prišli v Rim na proslavo 2000 letnice rimskega imperija, je sprejel Mussolini delegacijo 50 mož. Vodja delegacije bivši minister Maniolescu je pri pozdravu Mussolinija poudaril, da niso prišli Romuni v Rim, da si ogledajo samo stari Rim, temveč si hočejo predvsem ogledati novi, Mussolinijev Rim. Ves romunski narod je v duhu združen s 1500 romunskimi rimskimi romarji. Svoj govor je zaključil z vzklikom: Zivela cesarska in fašistična Italija!

Mussolini je v svojem odgovoru naglasil, da se je sedaj prvič zgodilo, da je prišla tako velika skupina Romunov v Rim. Prepričan je, da bo romunski obisk zapustil nezbrisani spomin.

Nizozemski ministrski predsednik Colijn je poslal poslanski zbornici spomenico, v kateri opozarja, da se mora Nizozemska oborožiti, če hoče, da se more ubraniti vsaj

prvega napada, dokler ne dobi pomoči tretje sile. Ni dvoma, da bo parlament njegovo spomenico odobrila.

Daily Herald poroča, da se je v Cadixu izkrcalo 4000 italijanskih vojakov, ki so bili takoj nato poslani na turuelsko fronto. V Cevto pa je prišlo nad 100 italijanskih aeroplanov.

Ceškoslovaška vlada je z ozirom na spremenjene notranje razmere v Romuniji zopet uvedla obvezni vizum v prometu z Romunijo.

Nova romunska vlada je razpustila vse okrožne in okrajne samoupravne odbore.

Trije varšavski dnevniki so bili zaplenjeni, ker so pisali, da bo gospa Lupescu v kratkem zapustila Bukarešto.

Pariška razstava ne bo podaljšana ter jo bodo začeli še ta mesec podirati.

Nemško letalo, ki je oskrbovalo redni zračni promet z Milanom, se je na letališču Rena-Main tik pred pristankom ponesrečilo. Trije potniki in vsi trije možje posadke so bili ubiti.

Na železniški progi Kanton-Hankov se je dogodila velika železniška nesreča. 40 ljudi je bilo ubitih, nad sto pa težko ranjenih. Zaradi avtomobilskih nesreč je bilo lani ubitih v Združenih državah Sev. Amerike 42.000 ljudi.

Novo in še nedograjeno krilo državne pisarne v Berlinu se je podrla. To je že druga nesreča pri tej stavbi. Polcija pravi, da se je stavba podrla le zaradi malomarnosti pri zidanju.

Tržna poročila

Lesne cene na ljubljanski borzi

dne 5. I. 1938.

Tendencja za les mlačna.		
Smreka, jelka:	din	din
Hlodi I, II, monte	135-	175-
Brzojavni drogovci	150-	170-
Bordonali-merkantilni	180-	200-
Pilerji do 5/6"	180-	200-
Trami ostalih dimenzij	185-	195-
Skorete, konične, od 16 cm naprej	345-	395-
Skorete, paralelne, od 16 cm naprej	390-	440-
Skorete, podmerne, od 10 do 15 cm	300-	340-
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	300-	330-
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	335-	375-
Brusni les za celulozo	130-	140-
Kratice, za 100 kg	50-	80-

Bukov:		
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte	250-	300-
Deske-plohi, naravni, oštrobjeni, I. in II.	390-	450-
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte	290-	340-
Deske-plohi, parjeni, oštrobjeni, I. in II.	595-	730-
Hrast:		
Hlodi I, II, premera od 30 cm naprej	300-	350-
Bordonali	820-	920-
Deske-plohi, boules	900-	1000-
Deske-plohi, neobrobjeni, I. in II.	750-	850-
Deske-plohi, oštrobjeni (podnice)	850-	950-
Frizi I, širine 5, 6 in 7 cm	795-	845-
Frizi I, širine od 8 cm do 12 cm naprej	850-	900-
Oreh:		
Plohi, neparjeni, I, II	800-	900-
Plohi, parjeni, I, II	910-	1000-

Brest:		
Plohi neobrobjeni I, II	455-	545-
Javor:		
Plohi neobrobjeni I, II	505-	605-
Jesen:		
Plohi neobrobjeni I, II	695-	795-
Lipa:		
Plohi neobrobjeni I, II	505-	605-
Parketi:		
hrastovi, za m²	60-	68-
bukovi, za m²	40-	45-
Železna, pragi 2'60 m 14x24		
hrastovi, za 1 komad	39-	44-
bukovi, za 1 komad	28-	29-
Drva:		
bukova, za 100 kg	16-	17-
hrastova, za 100 kg	15-	16-
Oglje:		
bukovo, za 100 kg	45-	55-
»canellac, za 100 kg	50-	60-

Povpraševanja:
Išče se večja količina desk toban- te, prizmirano blago, v dimenzijah: 5/8" in 7/8" debeline, 9' z medjo, 13' dolžine, od 4" naprej medija, 6" šir. Večje količine madrijevov v predpisanih dimenzijah. I/II hrastovi frizit, v debelini 25 milimetrov, v širinah 5, 6, 7, 8, 9 in 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

Parjena, oštrobno paralelno reza- na bukovina I. in II. kvalitete. Javorjeve neobrobjene deske I. in II. kvalitete, 18 mm debeline. Neobrobjeni plohi I. in II. Hrastovi boules. Brestovi boules in neobrobjeni plohi. Deske smreka-jelka v III. in IV. kvaliteti 18/24 mm debeline, dolžina 4 m, širina od 16 cm naprej; dobava sukeesivna. Več vagonov jelovih in smrekovih desk v III. in IV. kvaliteti, 12 mm in 18 mm; dobava po dogovoru. Skorete smreka-jelka, 12 mm; do- bava promptna. Neobrobjeni hrastovi plohi v I. in II. kvaliteti.

Tržne cene v Celju

dne 1. januarja 1938

Govedina: 1 kg volovskega mesa od din 10—13, kravjega 10, vam- pov 5—6, pljuč 6, jeter 10—12, ledvic 12, loja 6. Teletina: 1 kg telečjega mesa od din 10—12, jeter 14, pljuč 10. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od din 14—16, pljuč 8, jeter 12, glave 9, parkicev 8, slanino od 14—16, sala 15, suhe slanine 18 do 20, masti 16—17, šunke 18, pre- kajenega mesa od 14—18, prekaje- nih parkljev 9, prekajene glave 10—12, jezika 18.

Klobase: 1 kg krakovskih din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, sa- falad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 24, suhih kranjskih 26, 1 kom. kranjske klo- base 4—5, 1 kg braunšviških 10, salami 45—50.

Perutnina: 1 piščanec din 12 do 15, 1 kokoš 18—25, raca 16, gos 45, puran 60—90, domači zajec 5—15.

Divjačine: 1 divji zajec din 25. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka din 1-75 do 2, kisle smetane 14, 1 kg surovega masla 24—28, čajnega masla 32, masla 24—28, bo- hinijskega sira 24—28, trapistov- skega sira 16—20, polemantovskega sira 28, sirčka 7, eno jajce 1-25.

Kruh: 1 kg belega kruha din 4-50, polbelega kruha 4, črnega kruha 3-50, mala žemlja 0-50, velika žem- lja 1, bela štruca v teži 44 dkg 2, v teži 88 dkg 4, polbela štruca v teži 50 dkg 2, v teži 100 dkg 4, črna štruca v teži 57 dkg 2, v teži 114 dkg 4.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk din 3—4, orehov 8, luščinih orehov 20, suhih češpelj 9—12, suhih hrušk 7, 1 kos limone 0-75 do 1.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko din 84, Santos 56, Rio 52, pražene kave 64—98, čaja 90—130, kristal belega sladkorja 14, slad- korja v kockah 15-50, sladkorja v prahu 16, medu 20—22, kavne pri- mesi 17, riža 5-50—12, 1 liter namiznega olja 14, olivnega olja 16 do 30, bučnega olja 14, vinskega kisa 4, navadnega kisa 3, petroleja 7, spirita denat. 11, 1 kg soli morske 2-75, kreška 2-50, celega po- pra 40, mletega popra 44, paprike 18, sladke paprike 28, testenin 7 do 11, mila 9 do 12-50, karbida 8-50, sveč 14—15, kvasa 32—36, marme- lade 10—28, sode za pranje 2.

Mievski izdelki: 1 kg moke št. 00 na debelo din 3-50, na drobno 3-75, št. 0 na debelo 3-50, na drobno 3-75, št. 2 na debelo 3-35, na drobno 3-50, št. 4 na debelo 3-10, na drobno 3-30, št. 5 na debelo 3, na drobno 3-25, št. 6 na debelo 2-90, na drobno 3, 1 kg ržene enotne moke 3-10 do 3-25, pšeničnega zdroba 4, koruz-

nega zdroba 2-25 do 3, pšeničnih otrobov 1-75, koruzne moke 2, aj- dove moke 4 do 4-50, kaše 3-25, ješenja 3-50, ovsenega riža 7.

Zito: q pšenice din 220, rži 220, ječmena 180—200, ovsa 180, prosa 195, koruze 135, ajde 200, fižola 200—300, graha 1000, leče 800—1200.

Kurivo: q premoga, črni trbo- veljski din 34—36, premoga iz Hu- de Jame 35—38, rjavi velenjski 20 do 22, m² trdih drv 100, 100 kg tr- dih drv 26, m² mehkih drv 65, 100 kg mehkih drv 22.

Krma: q sladkega sena din 50, polsladkega sena 45, kislega sena 40, slame 30, prešana stane 5 din več.

Zelenjava: 1 glava solate endi- vije din 0-50 do 1, 1 kg endivje 6 do 8, 1 krožnik motovilca 1-50, 1 kg poznega zelja 2-50 do 3, kislega zelja 4—5, ohrovtja 4, karfijola 8, kolerabe 4, 1 koleraba 0-25 do 0-50, 1 krožnik špinaca 1-50, 1 kg če- bule 2-50, česna 7, krompirja poz- nega 1 do 1-25, kisle repe 2.

Na skupščini splitskih kmetoval- cev se je govorilo o potrebi povi- šanja cen za vino, ker je zaslužek vinogradnikov zaradi državne tro- šarine in banovinske točilniške takse premajhen.

Ceškoslovaške produktne borze so objavile cene žitaric za ja- nuar 1938. Na podlagi povprečnih cen v decembru so določene cene takole: za pšenico po 160 Kč, za rž 130 Kč, za ječmen 120, oves 120, koruzo 120, grah 180, fižol 170 in riž 260 Kč.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 9. januarja. 8.00: Plošče — 8.15: Koncert božičnih pesmi (Gregorčičev pihalni kvartet) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve — 9.45: Verski govor (doktor Vilko Fajdiga) — 10.00: Cimer- manov kvartet in plošče — 11.00: Otroška ura: Hadži-bradži in n- jegov balon (vodi ga. Vida Juvan- ova) — 11.30: Akademski pevski kvintet — 12.00: Koncert Gregor- čičevih skladb (Radijski orkester in Akademski pevski kvintet) — 13.00: Čas, vreme, poročila — 13.20: Plošče — 16.00: Božične pesmi (ko- morni zbor deloma s spremljeva- njem radijskega orkestra). Dirigent dr. Fr. Kimovec — 17.00: Kmetijs- ska ura — 17.30: Kvartet man- dolin, tercet Stritarjevih, g. prof. Marjan Lipovešek in plošče — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Slovenska ura — 20.30: Slovenska glasba. (Sodelu- jejo: ga. Milena Strukelj-Verbiče- va, g. prof. M. Lipovešek [spremlj.] in radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Valčkova ura (plošče).

Ponedeljek, dne 10. januarja. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, po- ročila — 13.00: Čas, spored — 13.20: Mojstri plesne glasbe (plošče) — 14.15: Vreme, borza — 18.00: Zdravstvena ura: Preprečevanje kužnih bolezni (dr. Anton Breclj) — 18.20: Plošče — 18.40: Umet- nostni spomeniki Notranjske (dok- tor Marjan Marolt) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Spomini na Joh. Straussa (plošče) — 20.15: Rezervirano za prenos — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Sramel-kvartet učit. abiturientov.

Zahvala

Podpisana se prav lepo zahva- ljujem Trgovskemu dobrodelnemu društvu »Pomoč«, reg. pom. blag. v Ljubljani, za izplačano posmrtnino po moji umrli sestri Antoniji Cerar, uradnici iz Ljubljane. Obenem pri- poročam društvu »Pomoč« vsem trgovcem in trgovskim nameštčen- cem, s članstvom pri »Pomoči« si bodo zagotovili denarno pomoč svo- jim najbližjim ob svoji smrti.

Ljubljana, dne 5. januarja 1938.

S spoštovanjem

MARIJA CERAR
uradnica, Ljubljana.

Vse vrste manufakturne- ga blaga v veliki izbiri in nizkih cenah priporoča

Janko Češnik

Lingarjeva ulica št. 1

Največji slovenski denarni zavod

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

ima lastnih rezerv okoli Din 25,000.000.—

Nove in oproščene vloge Din 195,900.000.—

so vsak čas izplačljive brez vsake omejitve

Za vse obveze hranilnice jamči
MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Umrl je naš dragi soprog in očka, gospod

JURIJ KRAŠOVIČ

veletrgovec in posestnik

K večnemu počitku smo ga spremili v četrtek, 6. januarja, ob 16. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče v Žalcu.

Žalec, dne 7. januarja 1938.

MARICA, soproga; BRANKO, MILAN in NADA, otroci